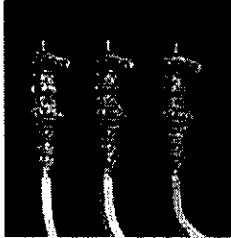

INSTITUTE
FOR
JEWISH
CONTINUITY

OPPORTUNITIES FOR LIFE-LONG LEARNING

7504 SEVEN MILE LANE • BALTIMORE, MD 21208

410-415-3755 • INFO@GOIJC.ORG • WWW.GOIJC.ORG

Ethics & Ethos: Timeless Lessons from the Weekly Parsha

Korach

Standing Firm, Speaking Softly

Rabbi Shmuel Silber

June 5, 2013

*Dedicated by Mr. and Mrs. Mayer Gerstein and Mr. and Mrs. Moishe Tropper
in memory of the yahrzeit of Azriel ben Eliyahu, Israel Eskenazi z'l.*

THIS COURSE IS DEDICATED IN MEMORY OF:

תהא נשמתם צרורות בצרור החיים   פייגא בת מאיר ופשא לאה ז'ל   נח בן אברהם ופייגא ז'ל
MAY THEIR SOULS BE BOUND IN THE EVERLASTING BOND OF LIFE

1. במדבר פרק טז

א וַיִּקַּח קֹרַח בֶּן־יִצְהָר בֶּן־קֹהַת בֶּן־לֵוִי וְדָתָן וְאַבִּירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וְאוֹזָן בֶּן־פִּלֵּת בְּנֵי רְאוּבֵן: ב וַיִּקְמוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְאַנְשֵׁים מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמֵאָתַיִם נְשִׂיאֵי עֵדָה קְרָאִי מוֹעֵד אַנְשֵׁי־שָׁם: ג וַיִּקְהָלוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם רַב־לָכֶם כִּי כָל־הָעֵדָה כֻּלָּם קֹדְשִׁים וּבְתוֹכְכֶם יְהוָה וּמִדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל־קֹהַל יְהוָה:

1. Korah the son of Izhar, the son of Kohath, the son of Levi took [himself to one side] along with Dathan and Abiram, the sons of Eliab, and On the son of Peleth, descendants of Reuben. They confronted Moses together with two hundred and fifty men from the children of Israel, chieftains of the congregation, representatives of the assembly, men of repute. 3. They assembled against Moses and Aaron, and said to them, "You take too much upon yourselves, for the entire congregation are all holy, and the Lord is in their midst. So why do you raise yourselves above the Lord's assembly?"

2. רש"י צמדבר פרשת קורח טז פסוק א

ומה ראה קרח לחלוק עם משה, נחקא על נשיאותו של אליאב בן עוזאל שמינהו משה נשיא על בני קהת על פי הדבור. אמר קרח, אחי אצא ארבעה היו, שנאמר (שמות ו, יח) ובני קהת וגו'. עמרם הבכור נטלו שני בניו גדולה, אחד מלך ואחד כהן גדול, מי ראוי ליטול את השנייה, לא אני שאני בן יחבר שהוא שני לעמרם, והוא מנה נשיא את בן אחיו הקטן מכולם, הריני חולק עליו ומצטל את דבריו.

3. רש"י צמדבר פרשת קורח טז פסוק א

ודתן ואבירם – צטל שהיה צטט ראובן שריו צחנייתם תימנה, שכן לקהת ובניו החונים תימנה, נשתתפו עם קרח צמחלוקתו, אוי לרשע אוי לשכנו.

4. אבן עזרא במדבר פרשת קורח טז פסוק א

וקשר דתן ואבירם, בעבר שהסיר הבכורה מראובן אביהם ונתנה ליוסף, אולי חשדוהו בעבור יהושע משרתו.

5. אבן עזרא במדבר פרשת קורח טז פסוק א

... ואלה נשיאי העדה היו בכורים, והם היו מקריבים את העולות, על כן לקחו מחתות.

6. רמב"ן במדבר פרשת קורח טז פסוק א

א. והנכון בדרש, שכעס קרח על נשיאות אלצפן כמאמר רבותינו (תנחומא קרח א), וקנא גם באהרן כמו שנאמר ובקשתם גם כהונה (פסוק י). ונמשכו דתן ואבירם עמו, ולא על הבכורה, כי יעקב אביהם הוא אשר נטלה מראובן ונתנה ליוסף, אבל גם הם אמרו טענתם, להמיתנו במדבר (פסוק יג), ולא אל ארץ זבת חלב ודבש הביאתנו (פסוק יד).

ב. והנה ישראל בהיותם במדבר סיני לא אירע להם שום רעה, כי גם בדבר העגל שהיה החטא גדול ומפורסם היו המתים מועטים, ונצלו בתפלתו של משה שהתנפל עליהם ארבעים יום וארבעים לילה. והנה היו אוהבים אותו כנפשם ושומעים אליו, ואלו היה אדם מורד על משה בזמן ההוא היה העם סוקלים אותו, ולכן סבל קרח גדולת אהרן וסבלו הבכורים מעלת הלויים וכל מעשיו של משה. אבל

בבואם אל מדבר פארן ונשרפו באש תבערה ומתו בקברות התאוה רבים, וכאשר חטאו במרגלים לא התפלל משה עליהם ולא בטלה הגזרה מהם, ומתו נשיאי כל השבטים במגפה לפני ה', ונגזר על כל העם שיתמו במדבר ושם ימותו, אז היתה נפש כל העם מרה והיו אומרים בלבם כי יבואו להם בדברי משה תקלות, ואז מצא קרח מקום לחלוק על מעשיו וחשב כי ישמעו אליו העם.

ג. וזה טעם "להמיתנו במדבר", אמרו הנה הבאת אותנו אל המקום הזה ולא קיימת בנו מה שנדרת לתת לנו ארץ זבת חלב ודבש כי לא נתת לנו נחלה כלל, אבל נמות במדבר ונהיה כלים שם, כי גם זרענו לא יצאו מן המדבר לעולם, ויבטל מן הבנים מה שנדרת להם כאשר נתבטל מן האבות. וזה טעם תלונתם הנה במקום הזה אחר גזרת המרגלים מיד. והקרוב, כי היו אלה הנקהלים כולם בכורות כי על כן חרה להם על הכהונה, ולכך אמר להם משה שיקחו מחתות כמנהגם הראשון ויתגלה הדבר אם יבחר השם בהם או בכהנים:

7. במדבר פרק טז

כח ויאמר משה בזאת תדעון פיי יהוה שלחני לעשות את כל המעשים האלה פיי לא מלבי: כט אם כמות כל האדם ימתון אלה ופקדת כל האדם יפקד עליהם לא יהוה שלחני: ל ואם בריאה יברא יהוה ופצתה האדמה את פיה ובלעה אתם ואת כל אשר להם וירדו חיים שאלה וידעתם פיי נאצו האנשים האלה את יהוה: לא ויהי ככלתו לדבר את כל הדברים האלה ותבקע האדמה אשר תחתיהם: לב ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת בתיהם ואת כל האדם אשר לקרח ואת כל הרכוש: לג וירדו הם וכל אשר להם חיים שאלה ותכס עליהם הארץ ויאבדו מתוך הקהל: לד וכל ישראל אשר סביבתיהם נסו לקלם פיי אמרו פן תבלענו הארץ: לה ואש יצאה מאת יהוה ותאכל את החמשים ומאתים איש מקריבי הקטרת:

28. Moses said, "With this you shall know that the Lord sent me to do all these deeds, for I did not devise them myself. 29. If these men die as all men die and the fate of all men will be visited upon them, then the Lord has not sent me. 30. But if the Lord creates a creation, and the earth opens its mouth and swallows them and all that is theirs, and they descend alive into the grave, you will know that these men have provoked the Lord." 31. As soon as he finished speaking all these words, the earth beneath them split open. 32. The earth beneath them opened its mouth and swallowed them and their houses, and all the men who were with Korah and all the property. 33. They, and all they possessed, descended alive into the grave; the earth covered them up, and they were lost to the assembly. 34. All the Israel who were around them fled from their cries, for they said, "Lest the earth swallow us up [too]!" 35. A fire came forth from the Lord and consumed the two hundred and fifty men who had offered up the incense.

8. במדבר פרק יז

ו וילנו כל עדת בני ישראל ממחרת על משה ועל אהרן לאמר אתם המתם את עם יהוה: ז ויהי בקהל העדה על משה ועל אהרן ויפנו אל אהל מועד והנה כסהו הענן וירא כבוד יהוה: ח ויבא משה ואהרן אל פני אהל מועד:

6. The following day, the entire congregation of Israel complained against Moses and Aaron saying, "You have killed the people of the Lord." 7. It came to pass while the congregation were assembled against Moses and Aaron, that they turned to the Tent of Meeting, and behold, the cloud had covered it, and the glory of the Lord appeared. 8. Moses and Aaron came to the front of the Tent of Meeting.

9. במדבר פרק יז

טז וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: יז דַּבֵּר | אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְקַח מֵאֵתֶם מִטָּה מִטָּה לְבֵית אָב מֵאֵת כָּל־נְשִׂיאֵהֶם לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנַיִם עָשָׂר מִטּוֹת אִישׁ אֶת־שְׁמוֹ תִּכְתֹּב עַל־מִטָּהוּ: יח וְאֵת שֵׁם אֶהְרֹן תִּכְתֹּב עַל־מִטָּה לְוִי כִּי מִטָּה אֶחָד לְרֹאשׁ בֵּית אֲבוֹתָם: יט וְהִנַּחְתָּם בְּאֵהָל מוֹעֵד לְפָנֵי הָעֵדוּת אֲשֶׁר אוֹעֵד לָכֶם שָׁמָּה: כ וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר אֶבְחַר־בּוֹ מִטָּהוּ יִפְרַח וְהִשְׁכַּחְתִּי מֵעָלַי אֶת־תְּלֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵם מַלִּינִם עֲלֵיכֶם:

16. The Lord said to Moses saying: 17. Speak to the children and take from them a staff for each father's house from all the chieftains according to their fathers' houses; [a total of] twelve staffs, and inscribe each man's name on his staff. 18. Inscribe Aaron's name on the staff of Levi, for there is [only] one staff for the head of their fathers' house. 19. You shall place the staffs in the Tent of Meeting before the [Ark of] the Testimony where I commune with you. 20. The staff of the man whom I will choose will blossom, and I will calm down [turning away] from Myself the complaints of the children of Israel which they are complaining against you.

10. במדבר פרק יז

כג וַיְהִי מִמַּחֲרַת וַיָּבֵא מֹשֶׁה אֶל־אֶהָל הָעֵדוּת וְהִנֵּה פָּרַח מִטָּה־אֶהְרֹן לְבֵית לְוִי וַיֵּצֵא פֶרַח וַיֵּצֵץ צִיץ וַיִּגְמַל שִׁקְדִים: כד וַיֵּצֵא מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַמַּטֹּת מִלִּפְנֵי יְהוָה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ מִטָּהוּ: כה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הֲשִׁב אֶת־מִטָּה אֶהְרֹן לְפָנֵי הָעֵדוּת לְמַשְׁמַרְת לְאוֹת לְבְנֵי־מִרְי וְתִכַּל תִּלְוַנְתֶּם מֵעָלַי וְלֹא יָמָתוּ: כו וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ כִּן עָשָׂה:

23. And on the following day Moses came to the Tent of Testimony, and behold, Aaron's staff for the house of Levi had blossomed! It gave forth blossoms, sprouted buds, and produced ripe almonds. 24. Moses took out all the staffs from before the Lord, to the children of Israel; they saw and they took, each man his staff. 25. The Lord said to Moses: Put Aaron's staff back in front of the Testimony as a keepsake [and] a sign for rebellious ones. Then their complaints against Me will end and they will not die. 26. Moses did so. He did just as the Lord had commanded him.

11. Chief Rabbi Lord Jonathan Sacks: Covenant and Conversation (Korach 2009)

A

This time, it is God himself who intervenes. He tells Moses to take twelve staffs, one for each tribe, and deposit them overnight in the Tent of Meeting. The next morning, the staff bearing the name of Aaron and the tribe of Levi had sprouted, budded, blossomed and borne almonds. Only then did the rebellion end.

This is an astonishing denouement - and what it tells us is profound. The use of force never ends a conflict. It merely adds grievance to injury. Even the miracle of the ground opening up and swallowing his opponents did not secure for Moses the vindication he sought.

B

What ended the conflict was something else altogether: the visible symbol that Aaron was the chosen vehicle of the G-d of life. The gentle miracle of the dead wood that came to life again, flowering and bearing fruit, anticipates the famous words of the book of Proverbs about the Torah:

It is a tree of life to those who embrace her;
those who lay hold of her will be blessed. (Proverbs 3: 18)

C

Moses and Aaron stood accused of failing in their mission. They had brought the people out of Egypt to bring them to the land of Israel. After the debacle of the spies, that hope had died. The stick that came to life again (like Ezekiel's vision of the valley of dry bones) symbolized that hope was not dead, merely deferred. The next generation would live and reach the destination. G-d is a G-d of life. What He touches does not die.

D

The episode of Korach teaches us that there are two ways of resolving conflict: by force and by persuasion. The first negates your opponent. The second enlists your opponent, taking his / her challenge seriously and addressing

Ⓔ

it. Force never ends conflict - not even in the case of Moses, not even when the force is miraculous. There never was a more decisive intervention than the miracle that swallowed up Korach and his fellow rebels. Yet it did not end the conflict. It deepened it. After it had taken place, the whole Israelite community - the ones that had not been part of the rebellion - complained, "You have killed the Lord's people." What ended it was the quiet, gentle miracle that showed that Aaron was the true emissary of the G-d of life. Not by accident is the verse that calls Torah a "tree of life" preceded by these words:

Its ways are ways of pleasantness,
And all its paths are peace. (Prov. 3: 17)

That is conflict resolution in Judaism - not by force,
but by pleasantness and peace.

12. במדבר פרק טז פסוק יב

וישלח משה לקרא לדתן ולאבירם בני אליאב ויאמרו לא נעלה:

12. Moses sent to call Dathan and Abiram, the sons of Eliab, but they said, "We will not go up.

13. רש"י במדבר פרשת קורח פרק טז פסוק יב

(יב) וישלח משה וגו' - מכאן שאין מחזיקין במחלוקת, שכיב משה מחזר אחריהם להשלימם בדברי שלום:

14. גור אריה במדבר פרק טז פסוק יב

מכאן שאין מחזיקין במחלוקת - דאם לא כן - הרי כבר הזהירם (פסוקים ה-ז), ולמה צריך לשלח אחריהם עוד:

15. Rabbi Samson Raphael Hirsch: Bamidbar Chapter 16 Verse 12

V. 12. וישלח וגו'. We have already remarked that Dathan and Abiram seem to have formed their own party in this rebellion of Korach. Korach's rising was primarily against Aaron's position as priest, and only indirectly, as its cause and support against the authority of Moses. But Dathan and Abiram were directed against Moses, and their aim was to put an end to the political leadership of Moses. The hostility to Moses — direct or indirect — was the factor that united the two factions. That was why Moses wished to speak to Dathan and Abiram by themselves, separately from Korach, but they replied *לא נעלה*. In just this expression they compressed, in biting sarcasm, the whole hatred of their feelings. — *שליח לקרא ל-* in no wise involves a dictatorial "order" coming from a superior. But rather it is used to designate a friendly invitation (cf. XXII,5, 20 and 27; Ex. II,20 and XXXIV,16; I Sam. XVI,3; I. Kings I,19, et alia). But *עלה* is not only going up to a higher place, but also going up to one who occupies a higher, more important position, going to a superior, and is especially used for going to a court of law, *ועליה יבמנו השערה* (Deut. XXV, 7); *ובועז עליה השער* (Ruth IV,1). Moses, in the most friendly way, had asked them to come to him. But they took the invitation as a "summons", and answered "We are not coming up to "my lord", i.e. we do not take orders from him, it is a presumption on his part to order us about from above to come to him, "we do not "go up" to him".

16. מלבי"ם במדבר פרשת קרח טז פסוק יב

(יב) וישלח משה, דתן ואבירם שעיקר מחלוקתם היה על שנטלה הבכורה מראובן, והם לא רצו בכהונה גדולה, כאשר שמעו תשובת משה שהיה רק להפיס דעת קרח ור"נ איש לברר מי שיהיה הכ"ג, הלכו לבתיהם, ושלח משה אחריהם לפייסם ג"כ ולהפרידם מעדת קרח

17. במדבר פרק טז

יג המַעַט כִּי הֶעֱלִיתֶנּוּ מֵאֶרֶץ זְבַת חֶלֶב וְדִבְשׁ לְהַמִּיתֵנוּ בְּמִדְבָּר כִּי־תִשְׁתַּרְר עָלֵינוּ גַם־הַשְּׁתַּרְר: יד אַף לֹא אֶל־אֶרֶץ זְבַת חֶלֶב וְדִבְשׁ הִבִּיאֲתֶנּוּ וְתִתֶּן־לָנוּ נַחֲלַת שָׂדֵה וְכָרִם הַעֵינֵי הָאֲנָשִׁים הָהֵם תִּנְקַר לֹא נַעֲלֶה:

13. Is it not enough that you have brought us out of a land flowing with milk and honey to kill us in the desert, that you should also exercise authority over us? 14. You have not even brought us to a land flowing with milk and honey, nor have you given us an inheritance of fields and vineyards. Even if you gouge out the eyes of those men, we will not go up."

18. במדבר פרק טז פסוק טו

ויחר למשה מאד ויאמר אל יקוק אל תפן אל מנחתם לא חמור אחד מהם נשאתי ולא הרעתי את אחד מהם:

15. Moses was exceedingly distressed, and he said to the Lord, "Do not accept their offering. I have not taken a donkey from a single one of them, and I have not harmed a single one of them."

19. ילקוט שמעוני תורה פרשת קרח רמז תשנ

ויאמר ה' אל תפן אל מנחתם [טז, טו], אל תקבלם בתשובה, הרי צריך למקרא לומר אל תפן אל עבודתם מה היא אל מנחתם, כך אמר לפני הקדוש ברוך הוא רבש"ע יודע אני שיש לאלו חלק באותה מנחה שהקריבו מלבד עולת התמיד ומנחתה והיתה של כל ישראל קרבה, הואיל ופירשו אלו מבניך אל תסתכל בחלקם תניחנו האש ולא תאכלנו ....

20. ספורנו במדבר פרשת קרח טז פסוק טו

(טו) אל תפן אל מנחתם. אל תפן אל שום מין קרבן שיקריבו לכפר עליהם ... וזה כי איני מוחל על עלבוני ואין למחול להם בלעדי זה כאמרם עונות שבין אדם לחבירו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה חברו (יומא פה ב במשנה). וכן ירמיהו (יח, כ – כג) אמר כי כבו שוחה לנפשי זכור עמדי לפניך לדבר עליהם טובה וגו' אל תכפר על עונם וחטאתם מלפניך אל תמחי:

21. אור החיים במדבר פרשת קרח טז פסוק טו

(טו) ויאמר אל ה' אל תפן וגו'. הכוונה לצד שראה הפלאת שנאת הרשעים עמו מזה הכיר היותם בחינת הרע גמור אשר טבעו לשנא בחינת הטוב שנאת מות בלא סיבה, ולזה אמר אל ה' אל תפן אל מנחתם, והכוונה בזה לצד שאין לך אדם שאין בידו מצות ומעשים טובים, וכבר קדם לנו שאין הקדוש ברוך הוא מקפח שכר כל בריה ובריה ואפילו של רשעים דכתיב (דברים לב) אל אמונה ואין עול

22. תהלים פרק לד

(טו) סור מרע ועשה טוב בקש שלום ורדפהו:

15. Shun evil and do good, seek peace and pursue it.

23. The Hirsch Psalms: Chapter 34 Verse 15

Of course you must never sacrifice the principle of טוב מרע ועשה טוב for the sake of preserving שלום. שלום is by no means to be the one supreme goal for which everything else must be cast aside. We may sacrifice, nay we should sacrifice for the sake of peace only that which is ours to give away, such as personal interest, personal advantages, our own claims and our honor. But peaceful relations with our fellow-men, however desirable such a state may be, can never atone for any discord we may have with God. Whenever it is a matter of טוב מרע ועשה טוב we must be ready, if necessary, to chance the opposition and hostility even of an entire world and to stand alone, with God and our sense of duty as our only allies.

24. רבינו בחיי במדבר פרשת קורח פרק יז פסוק ב

ועל כן הוצרך אות פריחת המטה להורות צמיחת פורענות לכל החולקים והיה לאות ברית על הלוייה, כי הקדוש ברוך הוא בחר בלויים תחת הבכורות, וזהו שאמר הכתוב: "לבית לוי" למדך הכתוב שפריחת המטה היה אות ומופת על הלוייה.

25. רש"י במדבר פרשת קורח פרק יז פסוק כג

ולמה שקדים, הוא הפרי הממכה להפריח מכל הפירות, אף המעורר על הכהונה פורענותו ממכה לבא, כמו שמלינו בעוזיה (ד"ה צ' כו, יט) והלרעת זרחה צמלחו. ותרגומו וכפית שגדין, כמין אשכול שקדים יחד כפותים זה על זה: